

Stanovisko České národní banky ke konzultačnímu materiálu Evropské komise „Possible Further Changes to the Capital Requirements Directive“

Obecně

Vítáme, že Komise při přípravě konzultačního dokumentu vycházela z návrhů Basilejského výboru. Považujeme za žádoucí vyvarovat se rozdílů, pokud je to možné, mezi regulací závaznou předpisy EU a odpovídajícími doporučeními Basilejského výboru.

S ohledem na možný dopad navrhovaných změn, které Komise předkládá v konzultačním dokumentu, na finanční trh, zdůrazňujeme potřebu provést důkladné otestování celého konceptu, nejlépe i opakovaně, aby se předešlo neuváženému zavedení regulace s velmi těžko odhaditelnými dopady. Domníváme se, že otestování a analýza dopadů by měla mít přednost před časovým hlediskem urychleného zavedení, neboť tato řešení mají předejít dalším krizím, ale neřeší krizi současnou.

Z hlediska zařazení nově uvažovaných opatření – pákový poměr a kapitálové polštáře – do pilířů kapitálového konceptu, považujeme za vhodnější doplnit je mezi nástroje Pilíře 2. Byla by tak umožněna větší flexibilita uplatnění a zároveň podpořeno naplnění obsahu tohoto pilíře.

Nad rámec navrhovaných úprav CRD máme za to, že by bylo prospěšné, kdyby Komise znovu zvážila rozsah aplikace regulace, a to v případě požadavků na uveřejňování (Pilíř 3). V rámci EU je vyžadován plný rozsah uveřejňování pouze na úrovni v EU nejvýše postavené regulované osoby. Kapitálová přiměřenost, která je vyžadována i na individuálním základě, tak není doprovázena odpovídajícím rozsahem uveřejňovaných informací. Podle našeho názoru posílení transparentnosti i na úrovni členského státu, tzn. za skupinu na úrovni členského státu, by mohlo rovněž přispět k posílení důvěry v subjekty na finančním trhu.

Stanoviska a odpovědi na otázky k jednotlivým oblastem

Liquidity standards

Question 1: Comments are sought on the concept of the Liquidity Coverage Requirement and its likely impact on institutions' resilience to liquidity risk. Quantitative and qualitative evidence is also sought on the types and severity of liquidity stress experienced by institutions during the financial crisis and – in the light of that evidence – on the appropriateness of the tentative calibration in Annex I. In particular, we would be interested in learning how the pricing of banking products would be affected by this measure.

S aktuálním návrhem ukazatele *the Liquidity Coverage Requirement* souhlasíme. Koncept vysoce likvidních aktiv jako takový však bude vždy v sobě zahrnovat určitou míru nejistoty, neboť v období vážné krize, jak ukázala i zkušenost České republiky, je možné považovat za skutečně stoprocentně likvidní nástroj pouze hotovost. Návrhy budou nicméně ještě prověřovány v rámci v současnosti probíhající kvantitativní dopadové studie, jejíž výsledky by mohly přinést konkrétnější odhady dopadů připravované regulace.

Nedávná situace na trhu nebyla v České republice taková, aby si vynucovala mimořádná opatření centrální banky či dohledu, instituce byly schopny pokrývat své potřeby likvidity na trhu. Obecně však lze konstatovat, že případný dopad by se lišil podle struktury bilancí jednotlivých institucí. Zároveň lze konstatovat, že každá likvidní krize je jiná a časové zpoždění mezi reakcemi jednotlivých typů klientů (vkladatelů) se může lišit i v řádu měsíců. Jakýkoliv scénář je tedy jen nepřesným zohledněním skutečnosti. Domníváme se, že by bylo vhodné, aby alespoň pro systémově významné instituce byla povinnost ověřit (validovat), že předpoklady použité při konstrukci scénáře jsou dostatečně obezřetné a odpovídají skutečné expozici (obdobný požadavek je obsažen v návrzích Basilejského výboru, Komise se však o něm nezmiňuje).

Co se týče dopadu do oceňování produktů (kotace cen), pak je pravděpodobné, že při zohlednění rizika likvidity cena bankovních produktů stoupne, požadavek na řádnou kalkulaci nákladů na financování je obsažen i v připravovaných doporučeních CEBS a představuje moderní nástroj pro podporu řízení časové struktury bilance. Předpokládáme, že v této souvislosti jsou konkrétnější komentáře očekávány především od industrie.

Question 2: *In particular, views would be welcome on whether certain corporate and covered bonds should also be eligible for the buffer (see Annex I) and whether central bank eligibility should be mandatory for the buffer assets?*

Obecně lze konstatovat, že co nejširší okruh povolených aktiv je žádoucí. Pouze široké portfolio povolených aktiv vytvoří předpoklady pro to, aby nedošlo k zahlcení trhu (vyčerpání disponibilní poptávky) v případě, že některá ze systémových institucí bude potřebovat z těchto aktiv likvidní zdroje generovat. Je tedy potřeba najít vhodnou rovnováhu mezi požadavkem na kvalitu a dostupným objemem povolených aktiv. Úzká definice může rovněž uměle zvýšit cenu těchto aktiv tak, že některé instituce nebudou (za přijatelných nákladů) potřebnou zásobu schopny vytvořit.

Cílem by rovněž mělo být zabránit spoléhání se na centrální banky, jako hlavní dodavatele likvidity na trh, proto by bylo vhodné, aby akceptace centrálními bankami nebyla nutnou podmínkou (jako silný signál, že centrální banka je věřitelem poslední instance). Lze rovněž poukázat na skutečnost, že samotné trhy nyní chápou některé korporátní dluhopisy jako kvalitnější než státní (jak lze dovodit z požadovaných výnosů).

Question 3: *Views are also sought on the possible implications of including various financial instruments in the buffer and of their tentative factors (see Annex I) for the primary and secondary markets in which these products are traded and their participants.*

Jak jsme se již vyjádřili v odpovědi č. 2, považujeme za žádoucí definovat okruh povolených aktiv široce, neboť tak budou vytvořeny předpoklady pro zabránění přehlcení trhu v případě potřeby realizovat tato aktiva systémově významnější institucí. Domníváme se, že čím širší bude okruh povolených aktiv, tím nižší bude dopad na trhy s těmito aktivy.

Question 4: *Comments are sought on the concept of the Net Stable Funding Requirement and its likely impact on institutions' resilience to liquidity risk. Quantitative and qualitative evidence is also sought on the types and severity of liquidity stress experienced by institutions during the financial crisis and – in the light of that evidence – on the appropriateness of the tentative calibration in Annex II. In particular, we would be interested in learning how the pricing of banking products would be affected by this measure.*

Vyjadřujeme jistou míru rezervovanosti k ukazateli *the Net Stable Funding Requirement*. Určitou slabinu tohoto ukazatele spatřujeme v tom, že nezohledňuje nesoulad splatností aktiv a závazků nad 1 rok. Situace je komplikovaná tím, že návrh počítá s určitou sedlinou a obnovováním vkladů. Domníváme se, že jednodušší by bylo zohledňovat pouze závazky se splatností delší než 1 rok s tím, že ukazatel by byl nižší než 1. Omezily by se tak možné problémy, ke kterým by mohlo docházet při odhadech výše sedliny a výše obnovovaných vkladů. V současné podobě ukazatel nemusí garantovat odhalení strukturální nerovnováhy v bilanci instituce.

Question 5: *Comments are in particular sought on the merits of allowing less than 100% stable funding for commercial lending that has a contractual maturity of less than one year. Is it realistic to assume that lending is reduced under liquidity stress at the expense of risking established client relationships? Does such a differentiation between lending with more and with less than one year maturity set undesirable incentives that could discourage for instance long term funding of non-financial enterprises or encourage investment in marketable securities rather than loans?*

U krátkodobých úvěrů bychom za vhodnější pokládali uvažovat s předpokládanou dobou trvání úvěrového vztahu, protože tato doba by měla být zohledněna ve splatnosti potřebného financování. V jiném případě může být poskytování krátkodobých úvěrů využito k obcházení regulace.

Question 6: *Views are sought on possible implications of inclusion and tentative "availability factors" (see Annex II) pertaining to various sources of stable funding for respective markets and funding suppliers. Would there be any implications of the tentative required degree of coverage for various asset categories for respective bank clients?*

Pokládáme za vhodnější, aby ukazatele byly založeny jen na nezbytném minimu předpokladů, tedy i předpokladů o dostupnosti určitého financování. Je velmi pravděpodobné, že v případě krize budou investoři a protistrany velmi neochotní financování poskytnout (i když bude smluvně zajištěné).

Question 7: *Do you agree that all parameters should be transparently set at European level, possibly in the form of Technical Standards by the EBA where parameters need to reflect specific sub-categories of retail deposits?*

Nikoli, parametry pro standardizovaný přístup by měly být určeny na lokální úrovni, aby co nejlépe reflektovaly místní podmínky. Pro systémově významné instituce by parametry vždy měly být nastaveny tak, aby reflektovaly pozici instituce. Na evropské úrovni by však měly být nastaveny procedury pro stanovení parametrů.

Question 8: *In your view, what are the categories of deposits that require a different treatment from that in Annexes I and II and why? Please provide evidence relating to the behaviour of such deposits under stress.*

Nepokládáme za vhodné, aby některá kategorie vkladů byla *per se* vyloučena ze standardizovaného přístupu. Dosavadní úprava, která umožňuje aplikovat přísnější přístup v případě, že se určitá část vkladů v určité instituci chová výrazně odlišně, je dle našeho

názoru dostačující. Na evropské úrovni by však bylo vhodné harmonizovat přístup k této otázce (kdy je potřeba být přísnější atd.).

Question 9: *Comments are sought on the scope of application as set out above and in particular on the criteria referred to in point 17 for both domestic entities and entities located in another Member State.*

Jsmo přesvědčeni, že pravidla likvidity na individuálním základě mají být aplikována na všechny úvěrové instituce. Zastáváme silný názor, že zejména v případě dceřiných společností dohled nad likviditou musí zůstat v působnosti orgánů dohledu té země, kde se dceřiná společnost nachází. Mohou se kumulovat situace, kdy likvidita na úrovni skupiny bude zajištěna na úkor likvidity dceřiné instituce, a z trhu dotčené země může být tak odčerpána likvidita ve větším měřítku.

Question 10: *Should entities other than credit institutions and 730K investment firms be subject to stand-alone liquidity standards? Should other entities be included in the scope of consolidated liquidity requirements of a banking group even if not subject to stand-alone liquidity standards (i.e. financial institutions or 50K or 125K investment firms)?*

Domníváme se, že instituce, jiné než úvěrové, zejména obchodníci s cennými papíry s omezeným rozsahem činností (*50K a 125K investment firms*), by neměly být vystaveny požadavkům dodržovat navrhovaný standard likvidity.

Do rozsahu aplikace konsolidovaných požadavků na likviditu by měly být podle našeho názoru zahrnuty ty osoby, které jsou součástí skupiny úvěrové instituce, na niž jsou aplikována i jiná obezřetnostní pravidla na konsolidovaném základě. Neshledáváme důvod pro rozdílné vymezení konsolidačního celku pro pravidla likvidity a pro aplikaci ostatních obezřetnostních pravidel, např. kapitálové přiměřenosti.

Question 11: *Should the standard apply in a modified form to investment firms? Should all 730K investment firms be included in the scope, or are there some that should be exempted?*

Nejsme přesvědčeni o nutnosti zavádět navrhovaný standard likvidity pro *730K investment firms*. Pokud by však úvahy o zavedení pravidel likvidity pokračovaly, pak se domníváme, že je u *730K investment firms* vhodnější se zaměřit na monitoring a řízení likvidnosti investičních nástrojů, se kterými tyto instituce obchodují, zejména jsou-li tvůrci trhu.

Question 12: *Comments are sought on the different options and in particular for how they would operate for the treatment of intra-group loans and deposits and for intragroup commitments, respectively. Comments are also sought as to whether there should be a difference made between the liquidity coverage and the net stable funding ratio.¹*

Domníváme se, že je postačující, pokud bude uplatněn shodný přístup u dlužníka i věřitele (shodná očekávaná splatnost).

¹ For instance in the sense that an entity that has received an overnight deposit from another group entity could be allowed to assume that that deposit would be rolled over during the 30 days stress, but that that same entity would not be allowed to treat any monies due to other group entities during a one year period as an element of stable funding.

Question 13: *Do stakeholders agree with the conclusion that for credit institutions with significant branches or cross-border services in another Member State, liquidity supervision should be the responsibility of the home Member State, in close collaboration with the host member States? Do you agree that separate liquidity standards at the level of branches could be lifted based on a harmonised standard and uniform reorganisation and winding-up procedures?*

Jak jsme uvedli v odpovědi na otázku č. 9, pokud budou zavedeny standardy likvidity, měly by být aplikovány i na individuálním základě a měly by být předmětem dohledu hostitelského orgánu dohledu. Bylo by tak zabráněno nesouladu mezi rozsahem pravomocí a odpovědností hostitelských orgánů dohledu.

Podobně v případě systémově významných poboček v režimu jednotné licence musí být zachován vliv hostitelských orgánů dohledu (alespoň pro státy mimo Eurozónu).

Question 14: *Comments are sought on the merit of using harmonised Monitoring Tools, either in the context of Supervisory Review or as mandatory elements of a supervisory reporting framework for liquidity risk. Comments are also sought on the individual tools listed in Annex III, their quality and possible alternatives or complements.*

Používání harmonizovaných monitorujících nástrojů považujeme za dobrou myšlenku, neboť umožní porovnatelnost institucí v oblasti likvidity. Harmonizované ukazatele by měly sloužit pro výměnu informací v rámci kolegií (ostatně k tomu již existuje doporučení CEBS, tzv. Liquidity Identity Card).

Question 15: *What could be considered a meaningful approach for monitoring intraday liquidity risk?*

Domníváme se, že je důležité, aby instituce měla propracované strategie pro sledování rizika likvidity v náležitě soustavě časových pásem, včetně „intraday“ časových pásem. Předkládání hlášení orgánům dohledu ohledně „intraday“ likvidity však považujeme za nadbytečné, protože jakákoli informace bude orgánu dohledu doručena s určitým zpožděním. Jako jediný vhodný přístup pro dohled nad řízením tohoto rizika se nám jeví využití kontrol na místě.

Definition of capital

Navržené úpravy lze považovat za krok směřující k posílení pravidel obezřetnosti v dané oblasti. Rozhodně schvalujeme posílení role tier 1 kapitálu a zavedení minimálních požadavků na výši core tier 1 a celkový tier 1. Budou-li požadavky nastaveny dostatečně obezřetně, mohlo by dojít ke zlepšení kapitálové struktury a kapitálové situace bank.

Taktéž podporujeme požadavek na absorbování vzniklých ztrát prostřednictvím odpisu hybridního nástroje nebo podřízeného dluhu z rozvahy nebo jeho přeměny na core tier 1 nástroj. Vítráme harmonizaci položek snižujících kapitál a jejich aplikaci již v rámci stanovení core tier 1 resp. tier 1.

V neposlední řadě rovněž plně podporujeme zavedení požadavků na uveřejňování detailních informací ke kapitálu, které lze do značné míry považovat za přelomové.

Question 16: *What are your views on the prudential appropriateness of eliminating the distinction between upper and lower Tier 2, and of eliminating Tier 3 capital?*

Podporujeme zrušení tier 3 kapitálu a zjednodušení struktury tier 2 kapitálu, neboť nástroje s doložkou podřízenosti a bez určené doby splatnosti jsou svými charakteristikami spíše hybridním kapitálem, tj. non-core tier 1.

Question 17: *Are the criteria proposed for Core Tier 1, non-Core Tier 1 and Tier 2 sufficiently robust and how might they be improved?*

V případě core tier 1 považujeme návrh za kvalitativně vyhovující. V případě non-core tier 1 považujeme za vhodné vypustit kritérium 5.c.ii² a 6³ v příloze VI, což by znamenalo kvalitativní posílení nástroje z pohledu obezřetnosti, neboť by se vůbec neumožňovalo vyplacení, byť jen částečné, získaného kapitálu. Toto opatření by pak mělo pozitivní dopad na finanční situaci instituce. Dále navrhuje ponechat instituci možnost nahradit výplatu úroku resp. dividendy ve formě nástroje zahrnovaného do core tier 1, tj. kmenové akcie.

V případě tier 2 považujeme za vhodné začlenit mezi kritéria možnost aplikace tzv. lock-in clause (viz bod 63 dokumentu) nebo možnost přeměny na core tier 1 nástroj resp. jeho odepsání z rozvahy.

Question 18: *In order to ensure the effective loss absorbency of non-Core Tier 1 capital, would it be appropriate under certain circumstances to require the write down of the principal amount of an instrument or its conversion to a Core Tier 1 instrument? To what extent should the trigger for write-down / conversion be determined objectively or at the discretion of an institution or its supervisor?*

Navržený přístup podporujeme. Objektívni kritérium spouštěcího mechanismu by mělo být vázáno především na plnění kapitálové přiměřenosti na všech úrovních, tj. pro core tier 1, tier 1 nebo celkového kapitálu. Subjektívni kritérium z pohledu instituce lze odvíjet z hlediska platební schopnosti a řízení likvidity a z pohledu dohledu pak především z hlediska finanční stability.

Question 19: *Which of the prudential adjustments proposed have the greatest impact? What alternative, robust treatments might be considered and what is their prudential rationale?*

Za položky s největším dopadem považujeme „*shortfall of the stock of provisions to expected losses*“, „*Investments in the common shares of certain banking, financial and insurance*

² 5. (The instrument) May be called at the initiative of the issuer only after a minimum of five years.

- a. To exercise a call option an institution must receive prior supervisory approval.
- b. An institution shall do nothing that creates an expectation that the call will be exercised.
- c. An institution shall not exercise a call unless:
 - i. it replaces the called instrument with capital of the same or better quality and the replacement of this capital is done at conditions which are sustainable for the income capacity of the institution; or
 - ii. the institution demonstrates fully to the competent authorities that its capital position would be well above the minimum capital requirements after the call option is exercised.

³ 6. Any repayment of principal (e.g. through repurchase or redemption) shall be subject to prior approval by the competent authorities. An institution shall not assume or create market expectations that such approval will be granted.

entities which are outside the regulatory scope of consolidation“ a „minority interest“. Alternativní přístup k dalším úvahám nenavrhujeme.

Question 20: *Are the proposed requirements in respect of calls for non-Core Tier 1 and Tier 2 sufficiently robust? Would it appropriate to apply in the CRD the same requirements to buy-backs as would apply to the call of such instruments? What restrictions on buy-backs should apply in respect of Core Tier 1 instruments?*

Požadavky na uplatnění kupní opce považujeme za vyvážené a dostatečné s výjimkou kritéria 5.c.ii v příloze VI²⁰, které podle našeho názoru může rozmělnit kvalitu non-core tier 1. Souhlasíme s tím, aby se přistupovalo stejně ke kupním opcím i zpětným odkupům (buy-backs), neboť z ekonomického hlediska mezi nimi není rozdíl. Domníváme se, že k zpětným odkupům (buy-backs) core tier 1 nástrojů by mělo docházet jen v rámci nápravných opatření uplatněných orgánem dohledu.

Question 21: *What are your views on the need for further review of the treatment of unrealised gains? What would be the most appropriate treatment of such gains?*

Nejsme přesvědčeni o nutnosti se dále zabývat úpravami kapitálu v souvislosti s nerealizovanými zisky. Pro účely regulačního kapitálu by se k nim podle našeho názoru mělo přistupovat obdobně jako pro účely účetního kapitálu (equity), tj. regulační kapitál by neměl být o ně upravován. Úžitky spojené s úpravami účetního kapitálu o nerealizované zisky (ztráty) nepřevažují nad náklady spojenými s úpravami informačních systémů, které jsou potřebné pro aplikaci tohoto obezřetnostního filtru.

Question 22: *We would welcome comments on the appropriateness of reviewing the use of going concern Tier-1 capital for large exposures purposes. In this context, would it be necessary to review the basis of identification of large exposures (10% own funds) and the large exposures limit (25% own funds)?*

Sjednocení kapitálové základny pro účely kapitálové přiměřenosti a pro účely limitů angažovanosti považujeme za přínosné. V případě využití tier 1 kapitálu jako základny pro aplikaci pravidel angažovanosti však považujeme za žádoucí upravit nastavené hodnoty limitů tak, aby byly změny neutrální z pohledu regulovaných osob v porovnání s pravidly zavedenými CRD II. Z pohledu stability regulačního rámce, ale i možných administrativních a ekonomických nákladů, nepovažujeme proto za vhodné měnit pravidla podstatným způsobem po tak krátkém čase, jakým je období mezi nabytím účinnosti CRD II a CRD IV.

Question 23: *What is your view of the purpose of contingent capital? What forms and triggers would be most appropriate?*

Podporujeme pravidlo, aby docházelo v maximální možné míře k absorbování vzniklých ztrát prostřednictvím odpisu závazku z hybridního nástroje nebo podřízeného dluhu z rozvahy nebo jeho přeměny na core tier 1 nástroj, a to zejména v důsledku nepříznivé finanční situace instituce a nedostatečné kapitálové přiměřenosti.

Question 24: *How should the grandfathering requirements under CRD II interact with those for the new requirements? To what extent should the grandfathering provisions of CRD II be amended to bring them into line with those of the new capital requirements under CRD IV?*

Vezmeme-li v potaz, že CRD II nabývá účinnosti na konci r. 2010 a již dnes je známo, že nejpozději za 2 roky, tj. do konce r. 2012, se předpokládá nabytí účinnosti změn, které přinese CRD IV, nepovažujeme za zvlášť potřebné zavádět nová přechodná ustanovení pro non-core tier 1 nástroje vydané podle kritérií obsažených v CRD IV. Pro non-core T1 nástroje vydané podle CRD II i IV by proto měl platit zcela totožný přechodný režim včetně společné a nedílné aplikace limitů, jak jsou stanoveny v čl. 66 odst. 1a CRD.

Leverage ratio

Podle našeho názoru je pákový poměr vhodným doplňujícím ukazatelem pro jednotlivé instituce i sektor jako celek. Je však třeba důkladně otestovat možné varianty jeho konstrukce. Komplikovaná bude zřejmě i jeho kalibrace. Za vhodnější proto považujeme zařadit tento ukazatel jako nástroj pro *Supervisory review* v rámci Pilíře 2, aby byla umožněna větší flexibilita přístupu k pákovému poměru a zůstala zachována priorita rizikově založeného ukazatele kapitálové přiměřenosti. Navíc podobný vliv mohou mít i navrhované kapitálové polštáře, které by instituce měly vytvářet, proto by bylo vhodné zvážit, zda nedat případně přednost pouze jednomu z těchto omezení, resp. zda provést ještě změny v konstrukci rizikově vážených expozic.

Považujeme za důležité provést solidní analýzu, proč rizikově založené kapitálové požadavky nejsou schopny samostatně zabránit nadměrnému růstu páky. Basilejský výbor uvádí, že existovaly instituce vykazující stále dobrou úroveň kapitálové přiměřenosti, zatímco páka rostla. Pokud by kapitál v obou ukazatelích byl měřen stejně, znamenalo by to, že rizikové váhy ve jmenovateli kapitálové přiměřenosti (kapitál/rizikově vážené expozice) neodrážejí skutečnou rizikovost, nebo že některé expozice nejsou v rizikově vážených expozicích zachyceny, resp. mají riziku neodpovídající konverzní faktor. Bylo by proto třeba analyzovat podrobněji, o které rizikové váhy či expozice jde, zda a jak by bylo možné usilovat o změnu regulace ve smyslu lepšího zachycení. Basilejský výbor ani Komise také nezmiňují, ve kterých bankách či zemích tento jev nastal, a zda tyto země měly již zaveden Basel II (Basel I neodrážel dobře např. riziko sekuritizovaných expozic, přitom USA v době krize neměly Basel II zaveden a stavěly se k němu rezervovaně). Globální QIS nabízí možnost tyto věci podrobněji prověřit a analyzovat.

Question 25: *What should be the objective of a leverage ratio?*

Smysl pákového ukazatele jakožto doplňujícího ukazatele v rámci Pilíře 2 pro orgán dohledu i instituci včetně jeho „výchovné“ úlohy vůči vrcholovým manažerským úrovním je možné považovat za rozumný. Krize ukázala, že vzdálenost vrcholových manažerů od skutečné podstaty obchodů je značná. Proto každý ukazatel či informace, které dokážou jednoduše zachytit jiný pohled na riziko, mohou být přínosné. Domníváme se, že pákový poměr může snížit riziko morálního hazardu, které je při současném nastavení obezřetnostních pravidel poměrně vysoké.

Question 26: *Which element of going concern capital do you consider would be a more appropriate basis for the leverage ratio? What is your rationale for this view?*

Domníváme se, že ať už bude zvolen kterýkoliv z ukazatelů kapitálu, měl by být volen shodně s kapitálem používaným pro kapitálovou přiměřenost, aby oba ukazatele byly porovnatelné

(tj. lišily by se jen ve jmenovateli). Bude-li i kapitálových přiměřeností stanoveno více (např. pro tier 1 a pro celkový kapitál), mělo by existovat i více pákových ukazatelů.

Question 27: *What is your view on the proposed options for capturing the overall extent of an institution's derivatives business in the denominator of the leverage ratio?*

Pokud Komise má na mysli pod druhou z navrhovaných možností pro měření hodnoty expozice derivátů (para 95 písm. b) „*the replacement cost of a derivatives contract calculated using the Mark-to-Market method of Annex III, part 3 of the CRD*“) metodu uvedenou Basilejským výborem v dokumentu „*Strengthening the resilience of the banking sector*“ v bodě 227 písm. ii), „*use the current exposure method to measure potential exposure but with no netting*“), pak tuto druhou možnost podporujeme, stejně jako podporujeme návrh uvedený v bodě 227 ii) výše uvedeného dokumentu Basilejského výboru.

Question 28: *What is your view of the proposed approach to capturing leverage arising from credit derivatives?*

Souhlasíme s návrhem Komise zacházet s úvěrovými deriváty pro účely stanovení pákového poměru jako se zárukami.

Question 29: *How could the design of the leverage ratio ensure that it would act as an effective constraint only in benign economic conditions?*

Obecně o tomto konceptu proticyklických úprav máme určité pochybnosti. Domníváme se, že bude záležet na způsobu implementace tohoto ukazatele. Bude-li ukazatel používán v rámci Pilíře 2 dle úvahy orgánu dohledu, pak lze účinnost tohoto omezení v příznivých podmínkách zajistit. Podmínkou je ovšem dostatečná pravomoc orgánu dohledu takové omezení vyhlásit vůči konkrétní instituci nebo v konkrétní zemi.

Vyhodnocování fází ekonomického cyklu v jednotlivých zemích EU by mělo, podle našeho názoru, probíhat na národní úrovni a národní orgány dohledů by měly reagovat konkrétním nastavením limitu pákového poměru, neboť fáze ekonomického cyklu v jednotlivých zemích EU, i přes jejich vzájemnou provázanost, neprobíhají shodně. Nejde o kompaktní region, každá země může být v jiné fázi cyklu. Každé takové opatření citlivé vůči konkrétní fázi cyklu bude narušovat rovnocennost podmínek na trhu (level playing field) a může dávat podnět k regulatorní arbitráži.

Question 30: *What would be the appropriate calibration of a leverage ratio?*

Na tuto otázku nelze bez provedení QIS odpovědět.

Counterparty credit risk

Vyjadřujeme pochybnost, zda vytčený cíl, tzn. zvýšit kapitálové požadavky v oblasti rizika protistrany, bude navrženou regulací naplněn. Navržené regulaci rozumíme tak, že je usilováno o určité omezení volnosti ve stanovení kapitálových požadavků prostřednictvím

EPE modelů. Modely EPE nejsou ve výpočtu kapitálových požadavků nijak omezující, problém spatřujeme ve stanovení očekávané kladné expozice. Nejsme si jisti, zda navržené úpravy problém vyřeší. Spíše se obáváme, že existující komplikovanost ještě posílí. Domníváme se, že by pozornost měla být spíše zaměřena na fundamentální problémy spojené s výpočty kapitálových požadavků a měla by být spíše řešena otázka, zda kapitálové požadavky stanovené na základě EPE modelů mohou ještě naplňovat smysl regulatorního kapitálového požadavku.

Question 31: *Views are sought on the suggested approach regarding the improved measurement or revised metric to better address counterparty credit risk. With respect to suggestion to incorporate - as an interim measure - a simple capital addon by means of calculating the loan-equivalent CVA charge, views are sought on the implications of using VaR models for these purposes instead.*

Za předpokladu, že bude zaveden kapitálový požadavek k riziku ztráty z titulu úvěrových úprav v ocenění, považujeme řešení prostřednictvím dluhopisového ekvivalentu a VaR modelu za akceptovatelné.

Question 32: *Stakeholders are invited to express views on whether the use of own estimates of Alpha should continue to be permitted subject to supervisory approval and indicate any evidence in support of those views.*

Soudíme, že tato možnost by měla zůstat zachována. Zavedení jednotné (vysoké) hodnoty multiplikačního koeficientu *Alpha* může být pro instituce demotivující, v individuálním případě, kdy orgán dohledu identifikuje v EPE modelu slabiny, má vždy možnost stanovit maximální hodnotu koeficientu *Alpha* jako kompenzaci těchto slabin.

Question 33: *Views are sought on the suggested approach regarding the multiplier for the asset value correlation for large financial institutions, and in particular on the appropriate level of the proposed multiplier and the respective asset size threshold. In addition, comments are sought on the appropriate definitions for regulated and unregulated financial intermediaries.*

Bez provedení dopadové studie je obtížné se vyjádřit, jak velký by měl být koeficient na funkci korelace pro velké finanční instituce, zda 1, 25, jak navrhuje Basilejský výbor a pro ilustraci uvádí Komise. Domníváme se, že definice zejména neregulovaných subjektů vyžaduje hlubší diskusi. Doporučujeme jako východisko zvolit definici finanční instituce podle CRD. Zároveň bychom považovali za žádoucí vyvarovat se situace, že pro jednotlivá obezřetnostní pravidla bude použita definice finanční instituce s rozdílným obsahem.

Question 34: *Views are sought on the suggested approach regarding collateralised counterparties and margin period of risk. Views are particularly sought on the appropriate level of the new haircuts to be applied to repo-style transactions of (eligible) securitisations. In this context, what types of securitisation positions can, in your view, be treated as eligible collateral for purposes of the calculation of the regulatory requirements? Any qualitative and/or quantitative evidence supporting your arguments would be greatly appreciated.*

Na rozdíl od konzultačního dokumentu Komise obsahuje Basilejský návrh konkrétní čísla pro haircuty kolaterálu, který je sekuritizací (haircuty jsou navrženy jako dvojnásobek haircutů

kolaterálu emitovaného jinými subjekty, než jsou vlády). Považujeme za vhodné, aby Komise využila tudíž hodnoty stanovené Basilejským výborem.

Question 35: *Views are sought on the suggested approach regarding central counterparties and on the appropriate level of the risk weights to be applied to collateral and mark to market exposures to CCPs (on the assumptions that the CCP is run to defined strict standards) and to exposures arising from guarantee fund contributions.*

S nulovou rizikovou váhou vůči CCP splňujícím stanovené standardy a s nenulovou rizikovou váhou vůči ostatním CCP souhlasíme. Pokud by však regulace směřovala k povinnosti vypořádat veškeré deriváty prostřednictvím centrální protistrany, pak bychom takový přístup nepodpořili, neboť použití pouze tohoto způsobu vypořádání derivátů by neodůvodněně zvýšilo náklady účastníků a systémové riziko vyplývající z postavení instituce jako centrální protistrany.

Question 36: *Views are sought on the risk management elements that should be addressed in the strong standards for CCPs to be used for regulatory capital purposes discussed above. Furthermore, stakeholders are invited to express their views whether the respective strong standards for CCPs to be used for regulatory capital purposes should be the same as the enhanced CPSS-IOSCO standards.*

Domníváme se, že posílené CPSS-IOSCO standardy by byly vhodné.

Question 37: *Views are sought on the suggested approach regarding enhanced counterparty credit risk management requirements. Do the above proposed changes to the counterparty credit risk framework (in general, i.e. not only related to stress testing and backtesting) address fully the observed weaknesses in the area of risk measurement and management of the counterparty credit risk exposures (both bilateral and exposures to CCPs)?*

Přestože některé návrhy jsou podle našeho názoru poměrně komplikované a přinesou vyšší náklady regulovaným osobám, domníváme se, že v zásadě identifikované riziko bude pokryto.

Countercyclical measures

Je zřejmé, že účetní a regulační pohled není možné zcela sjednotit, proto podporujeme řešení výlučně regulační. V textu popsané řešení navrhuující očekávané ztráty nepokryté opravnými položkami odečítat od regulačního kapitálu se jeví z tohoto pohledu jako vyhovující. Nelze souhlasit s promítáním rozdílu mezi opravnými položkami (vytvořenými podle účetních zásad) a očekávanou ztrátou (vypočtenou jinými metodami) do účetnictví, neboť takto upravená účetní závěrka by nebyla v souladu s IFRS, stejně tak by nebyla v souladu se směrnicí EU upravující účetnictví. Za nekonzistentní s textem však považujeme vysvětlení představené v příloze XI konzultačního dokumentu Komise, kde je rozdíl promítán do výsledovky.

Question 38: *The Commission services invite stakeholders to perform a comparative assessment of the three different methods (ie ECF, incurred loss and IRB expected loss if it could be used for financial reporting) for credit loss provisioning from 2002 onwards based on their own data.*

Tato otázka není pro ČNB relevantní, neboť je směřována na regulované osoby, aby na svých datech provedly porovnání jednotlivých metod pro výpočet OP.

Question 39: *Views are sought on the suggested IRB based approach with respect to the through-the-cycle provisioning for expected losses as outlined above.*

Obdobu odpočtu rozdílu mezi očekávanými ztrátami a opravnými položkami je třeba propracovat a zohlednit v regulatorním kapitálu i u institucí, které používají standardizovaný přístup pro výpočet kapitálového požadavku k úvěrovému riziku. V tomto smyslu je metoda založená na přístupu IRB logická a racionální. U institucí již používajících IRB není třeba tuto otázku řešit, neboť se odpočet nedostatku opravných položek od kapitálu již aplikuje. Upřednostňujeme především konzistentnost a srozumitelnost. Proto se domníváme, že by instituce ve všech výpočtech měly používat jednotné rizikové parametry v souladu s přístupem, který byl schválen oprávněným orgánem dohledu.

Question 40: *Do you agree with the proposed dual structure of the capital buffers? In particular, we would welcome your views on the effectiveness of the conservation buffer and the counter-cyclical buffer, separately and taken together, in terms of enhancing the resilience of banking sector going into economic downturn and ensuring the flow of bank credit to the "real economy" throughout economic cycle.*

První část kapitálového polštáře lze považovat za smysluplnou, i když její kalibrace bude problematická. Zvažované zavedení druhé složky polštáře vázané na makroekonomický vývoj však považujeme za značně tvrdé a obtížně nastavitelné, každopádně nemožné nastavit jednotně pro všechny země. Na druhé straně diskrece orgánů dohledu mohou vytvářet nerovnocenné podmínky pro podnikání bank v různých jurisdikcích, což by mohlo vést ke geografickému přelévání bankovního podnikání, a tím k jeho ještě větší volatilitě a cykličnosti. Určitým jednotným sledováním vývoje v jednotlivých zemích a regionech a vytvářením nezávazných analýz a doporučení, jak vybrat makroekonomické proměnné a nastavit jejich prahy pro vytváření kapitálového polštáře pro nadměrný růst úvěrů, by bylo vhodné pověřit mezinárodní orgán.

S ohledem na současnou nepříznivou fázi ekonomického cyklu a dosavadní nedostatek dat o cykličnosti kapitálových požadavků však doporučujeme se zavedením této složky vyčkat. Pokud by přesto měla být proticyklická složka kapitálového polštáře zavedena, preferovali bychom větší flexibilitu s ohledem na rozdílnost jednotlivých institucí a ekonomik, např. zavedení práva orgánu dohledu požadovat vytvoření takového polštáře v rámci Pilíře 2, avšak ne paušálně stejný polštář pro všechny.

Question 41: *Which elements should be subject to distribution restrictions for both elements of the proposed capital buffers and why?*

Souhlasíme s návrhem Komise, aby se restrikce vztahovaly na platby prováděné ze zisku, tj. dividendy, zpětné odkupy akcií a na výplaty bonusů ze zisku.

Question 42: *What is the appropriate timing – following the breach of capital buffer targets – for the restriction to capital distributions to start? Should the time limits for reaching capital buffer targets be determined by supervisors on a case-by-case basis or harmonised across EU?*

Podle názoru ČNB by bylo vhodné zahájit restriktce na omezení kapitálu v souladu s plánem Basilejského výboru, tj. koncem r. 2012, a to nejprve využitím první (zadržovací) složky kapitálového polštáře. S druhou složkou doporučujeme vyčkat (viz odpověď na otázku č. 40). Domníváme se, že zahájení platnosti restriktce první složky polštáře by mělo být v EU harmonizováno. Obáváme se však, že stanovení termínu dosažení plné hladiny kapitálového polštáře nebude reálně rychle a bude vyžadovat řadu let. Je třeba si uvědomit, že paralelně bude působit i zpřísnění požadavků na kapitál, které vyvolá pokles minimální kapitálové přiměřenosti a podstatně ztíží naplnění kapitálového polštáře.

Question 43: *What is the most suitable macro variable (or group of variables) that may be used in the counter-cyclical buffer to measure the dynamics of macro-level risks pertinent to the banking sector activities?*

Kalibrace kapitálové přírážky by měla odrážet vývoj determinant systémového rizika a úvěrového cyklu. Patří mezi ně především zadluženost privátního sektoru a jeho schopnost úvěry splácet (např. podíl úvěrů domácnostem a podnikům na jejich disponibilních či provozních příjmech ve srovnání s dlouhodobými trendy, podíl úvěrů privátnímu sektoru na HDP ve srovnání s dlouhodobým trendem), úvěrová dynamika (tempa růstu úvěrů privátnímu sektoru), ukazatele makroekonomické udržitelnosti (deficity veřejných financí a běžného účtu, vládní a vnější zadluženost), ukazatele neadekvátnosti cen na trhu nemovitostí (výše cen nemovitostí v relaci s příjmy ve srovnání s dlouhodobým normálem, podíly cen a nájemného, srovnání výnosů z nájemného s výnosy alternativních investic), ukazatele cyklu (mezera výstupu, míra nezaměstnanosti), ukazatele potenciálních ztrát z úvěrového portfolia při prudce zhoršeném makroekonomickém vývoji (odvozené ze zátěžových testů).

Kalibrace by však musela obsahovat výrazný diskreční prvek. Jeho nutnost je dána tím, že bankovní systémy v jednotlivých zemích mají často velmi odlišnou strukturu a zejména ve velkých zemích s komplexním finančním systémem a tržním financováním bank je míra systémového rizika ovlivňována řadou dalších faktorů. Orgán dohledu při kalibrování musí mít možnost zohlednit dočasné a specifické faktory, které vytvářejí šoky do dat, na základě nichž je kalibrace prováděna. Typickým příkladem dopadu jednorázových šoků je úvěrová dynamika v ČR v segmentu úvěrů na bydlení v letech 2006-2007, která byla výrazně ovlivněna oznámením zvýšením DPH na rezidenční výstavbu.

Question 44: *What are the relative merits and drawbacks of capital buffers versus through-the-cycle provisioning for expected losses with respect to minimising procyclical effects of current EU banking regulation?*

Podle názoru ČNB je třeba nejprve řádně otestovat, a to nejen v rámci QIS, které představuje nákladné cvičení pro instituce i orgány dohledu, ale i prostřednictvím dalších modelových simulací, působení tvorby kapitálových polštářů, opravných položek napříč cyklem, a to i v jejich kombinaci a při různých scénářích vývoje. Bez potřebné analýzy nelze na tuto otázku odpovědět. Podle našeho názoru jsou však restriktce na distribuci kapitálu přísnější a mají přímé dopady, které lze i snáze propočítat a dohlížet. Pokud by stanovování opravných položek napříč cyklem bylo čistě regulatorním řešením, šlo by jen o jinou a komplikovanější cestu promítání do regulatorního kapitálu a vytváření proticyklického polštáře.

Systemically important financial institutions

Question 46: *What is your view of the most appropriate means of measuring and addressing systemic importance?*

Diskuse o měření systémového významu jednotlivých finančních institucí je stále v počáteční fázi. Z hlediska struktury českého finančního systému je posouzení možno založit na datech o velikosti jednotlivých subjektů a jejich postavení na trhu (podíl na vkladech, podíl na úvěrech privátnímu sektoru, významné expozice vůči jiným finančním institucím apod.). U zemí s velkým, komplexním a výrazně propojeným finančním systémem by bylo posouzení mnohem složitější a zahrnovala by i úvahy o složitosti a přehlednosti institucí, jejich významu pro fungování jednotlivých tržních segmentů a prvků infrastruktury.

Obecně by bylo nutno u jednotlivých bank jejich systémový význam modelovat sadou modelů a s rostoucí komplexností národního finančního systému by složitost modelů rostla. V rámci těchto modelů by značný význam mělo zátěžové testování dopadu problémů jednotlivé instituce na instituce další i na systém jako celek, což by ale vyžadovalo poměrně výrazný pokrok v metodice zátěžového testování a přístup k široké škále dat. Podle našeho názoru by vhodnější byl přístup, kdy by orgánu dohledu byla ponechána při určování SIFIs značná diskrece a nebyly předepsány podrobně konkrétní vzorce, proměnné či modely. Pokud by tomu bylo naopak, posuzování míry systémové významnosti jednotlivých institucí by zejména u zemí s rozsáhlým finančním systémem byl permanentní, složitý a nákladný proces. Je otázkou, na jakou škálu institucí z hlediska velikosti a obchodního modelu úvahy o tomto nástroji vůbec aplikovat.

Question 47: *How could the Commission services ensure a consistent prudential treatment of systemic importance across financial sectors and markets?*

Domníváme se, že by se regulatorní prostředky pro SIFI principiálně neměly odlišovat od nástrojů používaných pro ostatní regulované finanční instituce. Cesta k řešení je z naší strany proto spatřována v obecném zdokonalení regulace (např. navrhované zpřísnění a harmonizace definice regulatorního kapitálu a zvýšení kapitálového krytí některých rizik).

V případě, že by však byla přijata specifická opatření jen vůči SIFI, přednost by mělo dostat stanovení požadavků (zejména kapitálových, tzv. capital surcharges) k pokrytí rizik vyplývajících nejen z rozsahu operací, ale i struktury, byznys modelu apod. u celé skupiny, nikoliv přímá omezení na velikost nebo typ vykonávaných činností.

V oblasti dlouhodobého posilování kvality regulace („better regulation“) máme za to, že je třeba rozpoznat a postupně eliminovat věcně neodůvodněné rozdíly v regulaci jinak věcně srovnatelných oblastí mezi různými oblastmi podnikání na finančním trhu za účelem snižování prostoru pro kapitálovou či jinou regulatorní arbitráž a posilování účinnosti regulace a efektivnosti dohledu

Podporujeme především obecné zdokonalení regulace pro všechny regulované instituce, které vnáší obecně vyšší obezřetnost do systému a odstraňuje problém obtížné definice SIFI. Kromě toho podporujeme další analýzu směřující nejprve k rozpoznání a následně k postupné eliminaci věcně neodůvodněných rozdílů v regulaci.

Single rule book in banking

Question 48: *In which areas are more stringent general requirements needed given national or other circumstances? Is Pillar 2 a sufficient tool to address specific negative circumstances at credit institutions and if not, how could it be strengthened?*

ČNB od samého počátku vzniku konceptu Basel II podporovala myšlenku odstraňování národních diskrecí a snahu o zprůhlednění konceptu a jednotnost pravidel. Individuální zpřísnění pravidel na základě národních specifik nepovažujeme za nutné, pokud bude dostatečně obezřetně a konzervativně stanovena uznatelná hodnota nemovitosti, která bude zohledňovat dlouhodobě udržitelné charakteristiky a nebude závislá na fázi ekonomického cyklu – podporujeme proto stanovení maximálního poměru hodnoty úvěru a nemovitosti vycházejícího ze zástavní hodnoty nemovitostí (MLV) a případně harmonizaci pravidel pro stanovení této hodnoty.

Question 49: *What is your view of the suggested prudential treatment for exposures secured by mortgages on residential property outlined above? What indicators and their respective values do you consider appropriate as possible preconditions for the application of the preferential treatment of exposures secured by mortgages on residential property?*

Vzhledem k podmínkám na trhu ČR považujeme posuzování nezávislosti (tj. zachování požadavku) za žádoucí. Waiver umožňující odpuštění posuzování závislosti rizikovitosti dlužníka na hodnotě nemovitosti jsme v ČR neuplatnili a podporujeme nastavení co nejbezpečnějších podmínek pro jeho využití.

Co se týče konkrétního nastavení tzv. hard testu, z důvodu nedostatku relevantních dat je obtížné určit potřebnou míru ztrát, avšak jednoznačně podporujeme jasnou specifikaci míry přezajištění u obytných nemovitostí ve standardizovaném přístupu. V případě požadavku na přezajištění jsme dosud zpravidla vycházeli podpůrně z LTV stanoveného v národní legislativě pro účely řádného krytí hypotečních zástavních listů⁴ nebo z míry přezajištění požadované ve stávající CRD u přístupu IRB (tato míra činí 140 % hodnoty expozice, což odpovídá LTV ve výši přibližně 70 %). Preferovali bychom harmonizované stanovení MLV a následně stanovení jednotného poměru výše úvěru k této hodnotě. Vždy je však třeba brát v úvahu i individuální charakteristiky dané nemovitosti.

Question 50: *What is your view of the suggested prudential treatment for exposures secured by mortgages on commercial real estate outlined above? What indicators and their respective values do you consider appropriate as possible preconditions for the application of the preferential treatment of exposures secured by mortgages on commercial real estate? In particular, are additional preconditions needed to ensure the soundness of this treatment? Do you believe that the existing preferential risk weight applied to exposures secured by mortgages on commercial real estate should be increased? For both questions, any qualitative and/or quantitative evidence supporting your arguments would be greatly appreciated.*

ČNB nevyužila možnost stanovit pro nebytové nemovitosti na území ČR ve standardizovaném přístupu 50 % rizikovou váhu, jsou tedy zatím v ČR uznatelné jen ve výjimečných případech⁵.

⁴ podle § 30 odst. 1 zákona o dluhopisech činí maximálně 70 %.

⁵ Při aplikaci pokročilého přístupu.

Z důvodu nedostatku relevantních dat je obtížné se k dotazům detailněji vyjádřit. Podporujeme ale zejména jasnou specifikaci podmínek pro uplatnění tzv. waiveru (i z předběžných konzultací s bankami při zavádění Basel II vyplynulo, že formulace podmínek a postupu pro posuzování ztrátovosti není zcela jasná). Obdobně jako u obytných nemovitostí bychom i u nebytových preferovali harmonizované stanovení MLV a následně stanovení jednotného poměru výše úvěru k této hodnotě. Pro posouzení adekvátnosti nastavení rizikové váhy a požadavků uznatelnosti nebytových nemovitostí nemáme k dispozici dostatek údajů.

Question 51: *Should the prudential treatment for exposures secured by mortgages on residential property be different from the prudential treatment for exposures secured by mortgages on commercial real estate? If so, in which areas and why?*

V případě nebytových nemovitostí bychom preferovali spíše zachování přísnějších podmínek a vyšší rizikové váhy než u obytných nemovitostí, protože tento segment trhu je obecně považován spíše za více rizikový a s horšími podmínkami zpeněžitelnosti. Přísnější zacházení odpovídá i režimu pro kryté dluhopisy dle přílohy č. VI stávající CRD, kde pro dluhopisy kryté hypotečními úvěry (v ČR jsou to tzv. hypoteční zástavní listy) požadovaná míra zajištění činí u obytných nemovitostí 80 %, zatímco u nebytových maximálně 60 % (ve zvláštních případech maximálně 70 %⁶). Při stanovení LTV bychom tedy považovali za maximální přípustnou hranici pro regulatorní zohledňování zajištění zřejmě LTV vyšší než v případě obytných nemovitostí.

Question 52: *What is your view of the merits of introducing measures that would help to address real estate lending throughout the economic cycle? Which measures could be used for such purposes? What is your view about the effectiveness of the possible measures outlined above?*

Považujeme za rozumné brát v úvahu vliv ekonomického cyklu. Místo zavádění dalších koeficientů, které Komise v dokumentu také zmiňuje, preferujeme spíše jednodušší řešení a maximální využití stávajících postupů. Domníváme se, že by zavedením dalších koeficientů byla stávající pravidla ještě více zkomplikována. Z navrhovaných řešení tedy nejvíce podporujeme zejména širší využití „the mortgage lending value“ (MLV), která zohledňuje dlouhodobější charakteristiky nemovitosti a je méně závislá na ekonomickém cyklu, případně v kombinaci s posílením možnosti další korekce v rámci Pilíře 2.

⁶ pokud hodnota celkových aktiv daných do zástavy jako krytí krytých dluhopisů převyšuje alespoň o 10 % celkový objem jmenovité hodnoty nesplacených krytých dluhopisů